

Meddo, Monique te Kieft varkenshouder
fotografie Hans Prinsen

Hans Prinsen

'Eieren weggoaien druist zó tegen je gevoel in'

BARNEVELD Ze is professioneel coach, maar ook Monique te Kieft uit Winterswijk raakt onder de indruk van wat zij van agrariërs te horen krijgt die zijn getroffen door de fipronil-crisis. Verschillende gemeenten van de Gelderse Vallei, waaronder Barneveld, huurden enkele vertrouwenspersonen in om pluimveehouders die sociaal-emotioneel geraakt zijn te ondersteunen. Eén van hen is Te Kieft. „Eieren weggoaien druist tegen hun gevoel in.”

Jannes Bijlsma

Te Kieft ging in september de eerste van tientallen gesprekken aan met pluimveehouders in deze regio. Meestal ging ze bij hen op bezoek. Ze trof vooral onzekere mensen aan. „Er lagen heel veel vragen: wanneer zijn de stallen schoon? Welke middelen heb ik daar voor nodig? Wat is het verstandigst: ruien of ruimen? Wat zijn de financiële consequenties? Hoe lang gaat dit allemaal duren?”

Nee, pasklare antwoorden had en heeft Te Kieft er niet meteen op. „Ik ben geen adviseur, maar een coach. Ik had een beetje het gevoel dat ik met lege handen binnenkwam. Maar ik ben het gesprek met ze aangegaan en ging vragen stellen. Ik had geen standaardlijst met vragen. Maar na afloop had ik vaak toch het gevoel dat men na het gesprek weer een beetje lucht had.”

Te Kieft kan moeilijk aangeven wat haar aanpak precies inhoudt. „Elk gesprek verloopt anders, want elk bedrijf is anders. Het is nogal een

verschil of je twee besmette stallen hebt, of dat je er drie hebt waarvan er twee schoon zijn en een besmet.”

IMPACT Ook op haar hebben de gesprekken met de pluimveehouders impact. Normaal gesproken coacht Te Kieft varkens- en melkveehouders, die voor heel andere vragen staan. „Hoe communiceer ik, bijvoorbeeld met mijn personeel? Is het verstandig om uit te breiden of juist niet? Hoe zorg ik dat de overgang van mijn familiebedrijf naar mijn zoon gesmeerd verloopt? Het zijn zaken waar mensen een behoorlijk goed beeld hebben van wat voor consequenties een bepaald besluit heeft. Dat hebben ze hier vaak niet.”

IMPACT Ook op haar hebben de gesprekken met de pluimveehouders impact. Normaal gesproken coacht Te Kieft varkens- en melkveehouders, die voor heel andere vragen staan. „Hoe communiceer ik, bijvoorbeeld met mijn personeel? Is het verstandig om uit te breiden of juist niet? Hoe zorg ik dat de overgang van mijn familiebedrijf naar mijn zoon gesmeerd verloopt? Het zijn zaken waar mensen een behoorlijk goed beeld hebben van wat voor consequenties een bepaald besluit heeft. Dat hebben ze hier vaak niet.”

COMPLEET DOORHEEN Veel pluimveehouders zaten er compleet doorheen, toen Te Kieft het eerste gesprek met hen voerde. „Deze mensen werken extreem hard, hebben alles over voor hun bedrijf. En dan moeten ze eieren gaan weggoaien. Het druist enorm tegen je gevoel in. Eieren weggoaien doe je niet! Dat frustriert niet alleen enorm; het is ook nog eens enorm veel werk en het komt telkens terug. Ik snap dat wel.”

Er zijn ook pluimveehouders die hun dieren noodgedwongen laten ruimen, om een nieuwe start te kunnen maken met het bedrijf. Zo'n beslissing hakt er ook keihard in, aldus Te Kieft. „De boer heeft er een band mee. Niet zozeer met de individuele kip, maar wel met het koppel. Een beslissing nemen om dieren te doden die voor je gevoel gezond zijn, is verschrikkelijk voor deze mensen. Veel ondernemers hebben het gevoel zo'n beslissing niet zelf te kunnen nemen.”

VOGELGRIEP Wat dat betreft is er een belangrijk verschil met de uitbraak van vogelgriep in 2003. „Destijds werd de beslissing om te ruimen genomen door de overheid, hoefde de boer dat zelf niet te doen. Bovendien moet je alles voor het ruimen nu zelf regelen. Bij de vogelgriepuitbraak werd dat voor je gedaan. De twijfel onder de boeren is groot: doen we hier wel goed aan?”

Die vraag staat centraal bij alle stappen die gezet moeten worden. Alle bedrijven die met fipronil te maken hebben gehad, hebben een gat in hun bedrijfsvoering. De onzekerheid is voor veel ondernemers nog lang niet weg, aldus Te Kieft. „De angst voor financiële claims is onverminderd groot. De eieren zijn nu misschien wel schoon, maar de mest en de kippen vaak nog niet.”

BLIJ MET DE COACHES De gemeenten in de Gelderse Vallei zijn blij met de inzet van de coaches, aldus woordvoerder Bertil Rebel van de gemeente Barneveld.

„We hebben gemerkt dat de fipronil-problematiek haar sporen heeft getrokken. De gevolgen ervan zijn nog niet voorbij en naarmate de tijd verstrijkt, slaat bij verschillende pluimveehouders de moedeloosheid toe. De coaches zijn echt van toegevoegde waarde en tientallen pluimveehouders hebben dat inmiddels ervaren.”